

Nórski katolíci majú po prvýkrát v histórii katolíckeho Svätého písma v oboch variantoch nórčiny

27. marca 2024 ✚ *Krátko správy*

V Nórsku sa uchovala od reformácie, napriek všetkým prenasledovaniám a ústrkom zo strany protestantov, malá katolícka menšina, ktorá napriek antikatólickemu besneniu nikdy neopustila katolícku vieru.

Interiér Katedrály sv. Olafa v hlavnom meste Oslo

zdroj: wikimedia commons

Od Lutherovho vystúpenia v roku 1517 a Švédmi iniciovanému prenasledovaniu katolíkov, ktorého hlavou bol švédsky panovník Gustav Vasa v Nórsku (Nórsko bolo spojené so Švédskom až roku 1905, kedy sa definitívne stalo samostatným štátom), však muselo uplynúť viac ako 500 rokov, kým sa Nóri dočkali vydania Svätého písma v nórskom spisovnom jazyku.

Malá skupina verných nórskeho katolíkov odolala nenávisťnému reformačnému tlaku a nevzdala sa viery svojich otcov, za čo im patrí obrovský obdiv.

Tolerantní Nóri majú dva varianty spisovného jazyka – Bokmål a Nynorsk. Nynorsk je spisovný jazyk pre severanov, žijúcich de facto severnejšie od Trondheimu, kde žije približne 15 % nórskej populácie. Samozrejme majú právo používať svoj dialekt ako spisovný jazyk, taká je tolerantná nórska obvyčaj. Smutné je, že nórski katolíci boli po celý čas utlačovanou menšinou, ktorá pod Švédmi nemala právo vydať katolíckeho Svätého písma v národných jazykoch. Chovatelia sobov z nórskeho severu tak mali vždy viac práv ako nórski katolíci.

Švédi boli v minulosti dosť čudní, rovnako ako Nórov utláčali aj Fínov – až do porážky švédskeho kráľa Karola XII. ruským cárom Petrom I. Približne od roku 1720 bolo Fínsko odčlenené od Švédska a stalo sa časťou cárskeho Ruska. Azda najznámejší fínsky štátnik Mannerheim bol za mladi ruským cárskeho dôstojníkom a plynne hovoril rusky, švédsky, nemecky a fínsky. Po roku 1918 sa Fínsko osamostatnilo.

Je zaujímavé, že švédska kráľovná Kristína, dcéra jedného z najbojovnejších švédskych panovníkov Carla Gustava Vasu sa po smrti svojho otca v tridsaťročnej vojne necítila vo Švédsku príjemne. Konvertovala na

katolicizmus a odišla do Ríma, kde neskôr vstúpila do kláštora. Spolu so svätou Brigitou Švédskou a Alfredom Nobelom patrí k najznámejším švédskym osobnostiam v histórii.

V Nórsku podobne ako švédska kráľovná Kristína konvertovala na katolicizmus aj jedna z najvýznamnejších severských spisovateliek Sigrid Undsetová. Jej knihy *Olav Audunsson* (dvojdielny román) a trilógia *Kristína Vavrincová* sú duchovnou oslavou katolicizmu, tieto diela vyšli aj v slovenčine. Katolícka spisovateľka Sigrid Undsetová získala Nobelovú cenu za literatúru.

Nórski katolíci, ktorí napriek luteránskemu tlaku (v 16. až 18. storočí veľmi brutálnemu, porovnateľnému s anglickým tlakom voči katolíckym Írom) vytrvali v katolíckej viere svojich predkov, sa tak dnes konečne tešia vydaniu celého Svätého písma v oboch variantoch nórciny – v jazykoch Bokmål a Nynorsk.

„Prvýkrát môžeme mať katolícky kánon v našom vlastnom jazyku“, hovorí Pål Johannes Nes, spoluzakladateľ spoločnosti EWTN Norge verzus CNA German. „Je to tiež veľmi dôležitý prvok v misii v roku 2030, kde EWTN Nórsko spolupracuje s diecézou Trondheim na opätovnej katolíckej evanjelizácii Nórska.“

Nórsko je prevažne protestantskou krajinou. Protestantská Biblia má 66 kníh. Katolícke Sväté písmo obsahuje 73 kníh a zahŕňa aj takzvané deuterokanonické spisy Starého zákona, ktoré protestanti odmietli a prijali namiesto katolíckeho radšej židovský kánon kníh Starého zákona. Deuterokanonickými spismi Starého zákona, ktoré protestanti odmietli sú: Kniha Tobiaš, Kniha Judita, Kniha Ester (jej časť), Kniha múdrosti, Kniha Sirachovcova, Kniha proroka Barucha, Kniha proroka Daniela (jej časť) a Prvá a Druhá kniha Machabejcov.

Dnes je hlavnou katolíckou katedrálou v Nórsku Katedrála sv. Olafa.

BK

Zdroj: Kathnet, titulný ilustračný obrázok, zdroj – wikimedia commons

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/norski-katolici-maju-po-prvykrat-v-historii-katolicke-svate-pismo-v-oboch-variantoch-norciny/>